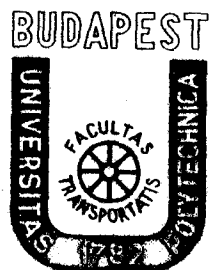

KÖZZHÍR

A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ

1988.05.04.

SZERVEZETÉNEK LAPJA

26/11

VESZPRÉM '88

A felsőoktatás fejlesztésének cselekvési programjáról

A veszprémi alágazati parlament pénteki plenáris ülése felezőelölésainak sorát Pusztai Ferenc művelődési miniszterhelyettes nyitotta meg.

- Olyan rövidtávú programot, cselekvési tervet kell készítenünk, amely alapjául szolgálhat hosszútávú fejlesztési elképzeléseink megvalósításának is. Céljaink megvalósítása érdekében megkezdjük mindazon hatáskörök átruházását az intézményekre, melyekkel meggyorsítható és jobbá tehető a döntéshozatal mechanizmusa. Az 1981-es határozat helyes, de végrehajtásában jelentős lemaradás van. Az 1984-es oktatási fejlesztési programot felül kell vizsgálni. A minisztérium gazdasági megkötések helyett csak ajánlásokkal fogja irányítani az intézmények gazdasági gyakorlatát.

A főhatóság engedélyezi a szabad tanárválasztást és a speciális kollégiumok létrehozását.

Kidolgozás alatt áll egy új felvételi rendszer, amelyben nagyobb szerepet fognak kapni az érettségiek, nőni fog a felvételi keretszám, és tervezik, hogy 1990-től megszüntetik a tantárgyi felvételi rendszert. Kiemelte, hogy a felbontások elbírálása az egyetemek joga lesz. A tervek szépek és jól hangzanak, de ha nem teremtik elő a szükséges 2,5-3 milliárd Ft-os anyagi fedezetet, akkor lehet, hogy ezek a tervek csak tervek maradnak.

Az ágazat elmaradásának pedig még nagyobb anyagi következménye lesz majd.

Egy későbbi hozzászóláson hangzott el egy jelmondat: VAGY BEFEKTETUNK MOST 3 MILLIÁRDOT, VAGY KÉSŐBB VESZTUNK 300 MILLIÁRDOT.

A minisztérium támogatja az egyes intézmények törekvéseit, és a közeljövőben létre kívánja hozni az "Országos Felsőoktatási Tanácsot",

melynek tagjai harmad részben az intézmények vezetői közül kerülnek ki, harmad részben hallgatókat és harmad részben oktatókat választanak.

- Felül kell vizsgálni, hogy melyek is legyenek a kötelező tárgyak - mondta Pusztai Ferenc. Az elmúlt időszakban nagy vitát váltott ki a hallgatók és a tanárok körében is a kötelező tárgyak köre. A szakképzés és az értelmiség képzés általános feladat, és így bizonyos tantárgyak oktatását nem lehet megszüntetni. Gondolok itt a nyelvoktatásra és a szakmai tárgyakra. A marxista tantárgyak vonzerejét növelni kell, korszerűbbé kell őket tenni. Ezért új tantárgy programokat fognak létrehozni, új jegyzeteket fognak készíteni.

A Magyar Munkásmozgalom története helyett már bevezették a Magyarország történetét 1918-tól. Rugalmasabb oktatási struktúrára van szükség. Csökkenteni kell a kötelező tárgyak számát, növelni kell a választhatóak számát.

A tervek szerint jövőre a filozófiát és a PG-t központilag fogják előírni, az intézmények két tárgyat választhatnak, amely igazodik saját profiljukhoz, továbbá a diákok szabadon választhatnak további egy tárgyat.

Az új oktatási szerkezetből adódik, hogy felül kell vizsgálni a személyi feltételeket is.

A honvédelmi ismereteknek a hallgatók nem látják értelmét, és akadályozza a szakirányú oktatást, ezért a minisztérium úgy határozott, hogy 1988. szeptemberétől e tárgy oktatását megszünteti. A bejelentés után hatalmas taps szakította félba a miniszterhelyettest. Az 1989-92-es időszak diploma feltétele lesz egy alap- és egy középfokú állami nyelvvizsga megléte minden végzős számára.

- b.j. -

A felsőoktatás fejlesztésének
költséggigénye

a/ A nyelvi képzés korszerűsítése a középiskolai nyelvoktatás mellett a felsőoktatásban is új szervezési, és jobb tárgyi, személyi feltételeket kíván. Csak az biztosíthatja a gyakorlatban is használható, az új tudományos műszaki ismeretek befogadására alkalmas nyelvtudás kialakítását.

Meg kell teremteni annak a feltételeit, hogy a közel 19.000 első évfolyamos hallgató az első tanulmányi év alatt /beleértve a felvételre való előkészülést, a "nulladik évfolyam" és az első évfolyamot követő nyári időszakokat is/ intenzív képzés során szerezzék meg nyelvi ismereteit /vizsgáit/. 200 óra /50 nap x 4 óra/ 15 fő csoportlétszámú intenzív képzéssel számolva, amely a tanrendi képzéshez rugalmasan lehetne kapcsolni - a felsőoktatás egészére nézve mintegy 200 nyelvi labor létesítését igényli.

Ehhez a tárgyi feltételek megteremtése mintegy 800 millió forintot igényel - 1990-ig, három évre ütemezve évi 250 millió forint. A szorgalmi időszakon kívül /is/ szervezett képzéshez a nyelvtanórok számát mintegy 25 %-kal /200 fő/ növelni kell és meg kell teremteni ezen oktatók /összesen mintegy 1000 fő/ kellő anyagi megbecsülését. Ez évi mintegy 50 millió forint többletbérgigényt jelent.

A hallgatók második, illetve többedik nyelvvizsgájának megismerését a nyelvi ösztöndíjjal kellene ösztönözni. Így a második nyelvvizsga megismerésére hallgatóként és havonként kb. 800 forint - határozott időjű - nyelvi ösztöndíjat /illetve megléte esetén nyelvpótlékot/ kell biztosítani.

Ehhez mintegy évi 300 millió forint szükséges, amikor általános lesz az a nyelvvizsga. /Ez 1988-ban és 1989-ben csak 30-50 mFt/

b/ A felsőoktatás kibontakozásának és fejlesztésének programján belül meg kellene teremteni annak lehetőségét, hogy a felsőoktatás egészére nézve a mintegy 1000 szervezeti egység mindegyike 1990-ig rendelkezzen legalább egy /illetve további egy/ korszerű professzionális számítógéppel /pl. IBM PC vagy azzal kompatibilis géppel - 250 eFt/db -, továbbá minden kar /98/ egy - természetesen sajátosságaikhoz differenciáltan - nagyobb teljesítményű számítógéppel. Ehhez az elektronizációs program felsőoktatási alprogramjának növelésére kb. 400 millió forint többletforrás szükséges a VII. ötéves terv-

időszak hátralevő éveiben. /Évente 120-140 millió Ft./

- c/ Mintegy 50 %-kal meg kell növelni a felsőoktatási intézmények könyvtári beszerzéseit - lehetővé téve a legfrissebb hazai és nemzetközi szakirodalomhoz történő hozzáférhetőséget. Ez /csak az egyetemek esetében évente mintegy 50.000 könyvtári többletbeszerzési lehetőséget figyelembe véve/ évi 25-30 millió forint többlet központi támogatást tesz szükségessé. Meg kell teremteni a korszerű jegyzetekkel történő ellátás feltételeit. Mintegy 70 ezer hallgatólétszámmal számolva ez évi további 25-32 millió forint többletforrást igényel, amellyel elérhető a 90-es évek elejére, hogy teljes körű legyen a hallgatók korszerű /legfeljebb 2-3 éves/ jegyzetekkel történő ellátása.
- d/ A képzés korszerűsítését, a képzési formák, a tantervek és tantárgyi programok, új szakképzési ismeretek és módszerek kutatását fel kell gyorsítani. Az OKKFT programjainak áttekintése, felülvizsgálata során jelentősen meg kell növelni az ilyen irányú - és rövid távon is eredményeket ígérő - kutatások támogatását. Ehhez /figyelembe véve az adó- és árrendszer hatásait/ a VII. ötéves tervidőszak hátralevő éveire csak a Ts/4 programok ilyen irányú alprogramjai esetében mintegy 25 millió Ft, az OKKFT egészét tekintve pedig mintegy 150-200 millió forint többletforrásra van szükség / tehát évi 50-60 millió az 1988-1990 közötti időszakokra/.
- e/ Az oktatói kar minőségi fejlesztésére, a szakmai, tudományos elit ösztönzésére, a felsőoktatásba történő bevonásukra, tudományos műhelyek kialakulásának ösztönzésére évi 100 millió forint - amiből évi 80 millió pótlólagos forrás -, szükséges, amelynek felét deviza fedezet teszi ki. Ez lehetővé tenné, hogy minden /kb. 1000/ szervezeti egység /differenciáltan/ több hazai és néhány külföldi szaktekintélyt külső óraadóként, szakszeminárium, vagy kutatási, illetve doktori témavezetőként meghívjon / határozott időre, rész- vagy főmunkaidőben stb./ foglalkoztasson. Legalább 15-20 millió deviza forinttal növelni kellene a felsőoktatási intézmények számára rendelkezésre álló utazási devizakeretet, amely biztosíthatná a felsőoktatásban dolgozó oktatók és kutatók külföldi tapasztalatszerzési lehetőségeinek bővítését.
- f/ A komplex országos kutatási programokba történő hatékony bekapcsolódás, a szerkezetátalakítással kapcsolatos K+F feladatok megvalósítása a gép-, műszerbeszerzésekre, alkatrészt, alapanyagvásárlásokra fordítható költségvetési támogatás évi 300-800 millió forintot igényel. Az évi 300 millió forint a

mai - évről évre romló - színvonalat biztosítja, az évi 800 millió forint lehetővé teszi a kutatóintézeti gép-műszer ellátottsághoz történő mérsékelt közeledést is.

Ez utóbbi színvonal - amely a korábban vázolt célkitűzések megvalósításához szükséges - évi mintegy 300-400 millió forint többletforrást igényel /amelynek mintegy harmada devizahányad/.

-----
 folytatás következik -----

/Veszprém

Nem hittünk a fülünknek. Mi akik ott voltunk Veszprémben nem értettük mit is közöl az MTI vasárnap este a parlamentről, torz információkat adva Nagy Imre szájába. E hír hétfőn /csak a budapesti/ Népszabadság hasábjain nyomtatásban is megjelent. Nem értettük. Cáfoltuk a leirtakat.

Kedden a Magyar Nemzet hasábjain ezt tette Nagy Imre is. Olyan formában, hogy a cikket nagy hírügynökségek is közölték.

Ezt tesszük mi is, de - az MTI hitele érdekében - szükségesnek tartjuk személyi következtetések levonását is. Mert ez - sajnos - nem az első eset volt...

A KISZ KB titkára a felsőoktatási parlament-ről

Valójában mi is történt Veszprémben?

Vasárnap délben fejeződött be Veszprémben az 1988. évi országos felsőoktatási alágazati ifjúsági parlament. A mintegy 250 résztvevővel lezajlott tanácskozásról meg lehetőségen ellentmondó vélemények, híradások hangzottak el, mely kérdésekben, miként foglaltak állást az egyetemek és főiskolák képviselői. A valós tájékoztatás végett kértünk interjút Nagy Imrétől, a KISZ KB titkárától, aki a péntek déli kezdettől zárásig részt vett a parlament munkájában.

- A tanácskozás napirendjén alapvetően két téma szerepelt. Elsőként a Művelődési Minisztérium beszámolója hangzott el a legutóbbi, 1983-ban megtartott tanácskozáson elfogadott intézkedési terv végrehajtásáról. A tárca tájékoztatását a küldöttek tudomásul vették. Második napirendként a felsőoktatás fejlesztésére készült cselekvési programot terjesztették a fiatalok elé. Megjegyzendő, hogy ez a programtervezet hamarosan döntésre a Minisztertanács elé kerül. A cselekvési programot a parlament ugyancsak elfogadta, hangsúlyozva, hogy a végrehajtásnak meg kell teremteni az anyagi feltételeit. Az egyetemisták és főiskolások álláspontját másként is megfogalmazta: tarthatatlan, hogy az oktatás finanszí-

rozásában a jövőben is maradéktalanul érvényesüljön. A fiatalok véleménye tehát megegyezik a KISZ KB-éval, hiszen a kormány és a KISZ vezetőinek tavaly év végi találkozásánál mi ugyanezt hangsúlyoztuk. Valójában tehát ez a két napirend volt, amit a felsőoktatási parlament megvitatásul maga elé tűzött és az állásfoglalásban a résztvevők egyhangúan egyetértettek.

- Csak hát éppen a parlament titulus, annak demokratizmusa, s a fél évtizedek-kénti tanácskozás magában hordja más kérdések megvitatásának esélyét, szükségességét is...

- Így van, s Veszprémben más, a diákságot élénken foglalkoztató témákra is természetesen jutott idő. Az élénk kritikus szekcióülésbéli, valamint a plenáris tanácskozás nyomán a résztvevők állásfoglalást fogadtak el. Eszerint szükségesnek tartják a politikai intézményrendszer reformját, a nyilvánosság bővítését, az értelmiség jobb megbecsülését. Ugyancsak szorgalmazták olyan felsőoktatási határozatok meghozatalát, amely erősíti az egyetemi autonómiát és növeli az egyetemek belső demokráciáját, korszerűsíti tartalmilag az oktatást, s javítja a diákszociális ellátást, valamint a fiatal oktatók helyzetét. Ez utóbbi kérdésekben már találkozott az egyetemi ifjúság és művelődési kormányzat szándéka, ellentétben a korábbi diákparlamentekkel, amikor is a művelődési tárcsa a "nincs reformra lehetőség" álláspontját hangsúlyozta.

- A veszprémi találkozóról szóló hírek alapvetően az egyetemi, főiskolai, diák- és ifjúsági szervezetek életre hívását illetően tértek el egymástól.

- A parlament munkájában mindvégig megfogalmazódott az egyetemi ifjúság sokszínű szervezésének igénye. Ebben a KISZ is kezdeményező szerepet játszott, hiszen javasolta, hogy az egyetemeken és főiskolákon jöjjenek létre önálló, érdekképviseleti, önkormányzati jellegű diákszervezetek úgy, ahogy azt az adott felsőoktatási intézmény diáksága a legelőlravezetőbbnek, a leghatékonyabbnak tartja.

- A Magyar Távirati Iroda híradása szerint ön azt nyilatkozta a parlamentet követően, hogy a plenáris ülésen egyes körök felléptek a KISZ javaslata ellen és demagóg érvekkel a maguk oldalára állították a résztvevőket, miszerint a felsőoktatásban más ifjúsági, politikai szervezetek is alakulhassanak...

- Az MTI alapvetően hamisan, a lényegét nem értve adta tovább nyilatkozatokat. A parlamenten ugyanis nem a KISZ fenti javaslatáról szavaztak, hiszen az tömegtámogatásra támaszkodott a 66 ezer diákot és oktatót képviselő

küldöttek körében. Amiről külön vita és szavazás volt, az kizárólag a politikai jelzést illote a több ifjúsági szervezet szükségességét megfogalmazó mondatban. Ebben, a mi véleményünkkel szemben valóban fellépett egy csoport, felrúgva ezzel az előzetes szekelővitában kialakított kompromisszumot. Nem igaz az sem, hogy demagóg érveket hangoztattak, hiszen egyáltalán nem érveltek, csak elmondták javaslatukat. Végül is ebben a kérdésben a parlament az 6 indítványuk mellett szavazott, vagyis amellett, hogy politikai jellegű ifjúsági szervezetek is alakulhassanak.

- Az egyetemistáknak és főiskolásoknak ezt a döntését a KISZ vereségként őrte meg?

- Nem vereségként, de sikerként sem. A véleményünk persze változatlanul az, s ez a legdöntőbb, hogy az ifjúságban megvan az igény az alulról építkező önkormányzó jellegű szervezetek életre hívására. Ha ezek az alkotmányosság platformján állnak, a szocializmust elfogadva szerveződnek, akkor az ilyen szervezeteket üdvözlendőnek tartjuk és támogatjuk. Ezt az álláspontunkat képviseltük a Népfront vezetőivel áprilisban megtartott tanácskozásunkon is. Ezek nem direkt politikai szervezetek, ám természetesen tartható, hogy tevékenységük során politizálni is fognak - fejezte be nyilatkozatát Nagy Imre.

Piros szemafor

/Miért váltották le a MÁV vezérigazgatóját? /

A MÁV-nál tavalyi 613 millió forintos nyereséggel szemben az idén csupán nullszaldóra tervezik gazdasági évüket. Nem számítanak az áru- és személyszállítás jelentős növekedésére. A vállalati eredményt csökkentő tényezőként tartják nyilván, hogy a szabályozóváltozás következtében többletköltségekkel kell számolniuk: személyi jövedelemadó például a MÁV-nak 1,6 milliárd forint kiadást jelentett. A vállalat ugyanis tavaly nem volt köteles béradót fizetni. Amíg nyereséget könyvelhettek el, a vasutnál nem ismerték a likviditási gondokat. Nem így most, amikor az országosan láncreakcióként jelentkező vállalati fizetési nehézségek alól a MÁV sem tudja kivonni magát.

Április elején - mint a héten megtudtuk - egyetlen napra előfordult, hogy a MÁV is

A parlamentereket lelövik, ugye...

Csak husz perc szünet a plenáris közepén, csak néhány küldött a közeli Hóvirághoz címzett presszóban, csak egy-két röpke sör az államtitkár után /nem a sorban!/. Harsány jónappal robban be két idősebb ur, amit mi természetesen viszonzunk.

- Mi repülősök vagyunk - így az urak.
- Mi meg egyetemisták.
- Maguk veszprémiek?
- Á nem, máshonnet.
- Hát akkor?
- Ifjúsági Parlament van.
- Akkor maguk parlamenterek.
- Igen.
- És hol a fehér zászlójuk?...

... jut eszembe: valaki a kezdet kezdetén mentelmi jogot kért!

Pletyka?

A parlament folyosóján

- Az "anyák" ügyében igazuk van. Ezt meg kéne támogatni.

- Különösen azért, mert ez nem is igazán ügy. Harminc millió az egész. Jószerivel csak egy gesztus lenne a kormányzattól.

- Én is így gondolom. Forszirozzák. Lehetünk ebben szövetségesek.

A két beszélgető partner: Pál Lénárd, az MSZMP KB titkára és Gyurcsány Ferenc, az EPT elnöke volt.

fizetésképtelenné vált. Ambrus András, a MÁV gazdasági vezérigazgató-helyettese a HVG érdeklődésére elmondta: április eleji fizetésképtelenségükbe az általános forgalmi adóval kapcsolatos országos bizonytalanság és nyomtatványhiány is jócskán belejátszott. A vezérigazgató-helyettes nem bizakodó, csupán azt reméli, hogy likviditási helyzetük az év folyamán viszonylag ritkán kerül majd mélypontra, arról nem ábrándozik, hogy a MÁV helyzete az idén, ha csekély mértékben is de javulni fog. Napi bevételekük ugyanis 80-120 millió forint, de az első három hónapban egyre többször előfordult, hogy állandó partnereiktől egy napon csupán 50 millió forint folyt be a MÁV kasszájába.

Felröppent a hír, hogy néhány vidéki igazgatóságnál sztrájkolni készülnek a mozdonyvezetők. Mint a vasutas szakszervezet titkáráról, Tolnai Ildikótól megtudtuk, a munkabezüntetésekre nem került sor, de a mozdonyvezetők valóban megtagadták, hogy a kollektív szerződésben rögzített túlórában felül dolgozzanak, s így pótolják az állandó létszámihiány okozta gondokat. A szakszervezet titkára

elmondta: a mozdonyvezetők azért döntöttek így, mert nem akarják, hogy jövedelmük a tulajdonosi miatt magasabb személyi jövedelemadó-sávba kerüljön. Néhány helyen - a szakszervezet titkára szerint - szabálytalanul fegyelmet indítottak a mozdonyvezetők ellen, ám a szakszervezet közbelépésére az eljárásokat felfüggesztették. A MÁV-nál uralkodó rossz

hangulat okaként emlegetik még a bennfentesek a vezérigazgató közelmúltban történt távozását is. Várszegi Gyula a közlekedési miniszterrel egyetértésben vált meg hivatalától. Ennek hátteréről azonban egyelőre nem sikerült bővebb információkat szerezni.

/HVG/

/ Jövő heti számunkban talán tudni fogjuk mi is./

JÖN A KIPUFOGÓ

Ma vettem egy gépész Ballagót 80 Ft-ért, erről eszembe jutott, hogy megkérdezzek valaki "illetékest", hogy mi van a KIPUFOGÓ-val. Rövid kérdésskóda után eljutottam Dr. Stukovszky Zsolt-hoz, a vidám ballagó magazin menedzseréhez, őt faggatom.

- Lesz-e és ha igen, akkor mikor lesz kapható kedvenc olvasmányunk, a KIPUFOGÓ?
- Lesz! Az utolsó oktatási héten jelenik meg. Terveink szerint május 16-án hétfőn és május 18-án szerdán áruljuk a menzákon, a Z és a K épületeknél, valamint a Landler kollégiumban 11-14 óráig. Aki később szeretné a lapot megvenni, az a kari KISZ irodában teheti meg délutánonként, a Bartók Béla út 17-ben.
- Ez mindenesetre megnyugtató, de van még két nyugtalanító kérdésem. Az egyik: Tudjuk-e tartani az elmúlt évi, szerintem a hallgatóknak már így is magas 60 Ft-os árat, vagy mi is követjük a gépészeket? A másik: A KIPUFOGÓ színvonalával az elmúlt években megbecsülést, rangot szerzett egyetem szerzte, tudjuk-e ezt a színvonalat az idén is tartani?
- Az első kérdésre igen a válaszom, az újság ára 60 Ft lesz, csak még az nem dőlt el, hogy tudunk-e mellé falinaptárt is adni. Azt mi is érezzük, hogy amikor az áremelkedések és az életszínvonal csökkenés hullámai csapdosnak a fejünk felett, árat semmiképpen sem emelhetünk. Azt azonban szeretném megjegyezni, hogy emögött rendkívüli erőfeszítés áll. A tavalyihoz képest a nyomdai árak 30 %-kal emelkedtek, az újság eladási ára és a tényleges előállítási ára közötti különbséget eddig fedező reklámbevételeket január elsejétől 25 %-os forgalmi adó terheli, amit mi fizetünk. Tehát a költségeink 30 %-kal nőttek, a bevételeink 25 %-kal csökkennek. Ez a KIPUFOGÓ-t majdnem csődbe juttatta, és bár a falinaptár nyomdakész állapotban van, még nem tudom, hogy

ki tudjuk-e nyomtatni. Becslésem szerint az eladási ár idén kb. fele lesz az előállítási áraknak.

A második kérdésre csak azt tudom válaszolni, hogy a szerkesztőség számára a színvonal megtartása presztizs-kérdés, és mindent megtettek ennek érdekében. Hogy ez hogyan sikerült? A választ bizzuk az illetékesekre, a lap olvasóira.

- Ezek az anyagi nehézségek megdöbbentettek. Hatásukra kikiváncozik belőlem még egy nyugtalanító kérdés: Ugy tudom, hogy a kari KISZ szervezet évek óta a KIPUFOGÓ hasznábol fedezi a végzősök búcsújához kapcsolódó események, mint például a Ballagó bál, a Vidám Ballagás, stb. költségeit, mi lesz ezekkel?

- Tény, hogy a KISZ szervezet a KIPUFOGÓ hasznát a kari hagyományápoló rendezvények, így a végzősök búcsújához kapcsolódó rendezvények finanszírozására fordította. Tény az is, hogy ez a karon idén teljesen bizonytalan, és így a KISZ-nek ezzel is számolva kell a döntéseit meghoznia.

A KIPUFOGÓ tartalmáról és színvonaláról érdeklődtem Illés Árpádnál, a KIPUFOGÓ felelős szerkesztőjénél.

- Holnap este már többet tudok mondani, addigra kész lesz az újság másik fele is.
- És az eddigi fála milyen?
- A gyengébbjével kezdtük, annak egy része valószínűleg ki is fog maradni. A végére hagytuk a jó poénokat, hogyha fáradunk, legyen, ami feldob minket. Tartalmáról annyit, hogy a szokásos rovatok most is meglesznek, a többitől nem akarok beszélni, mert holnap este nem biztos, hogy az marad benne, ami ma benne van. A tanároknak kiküldött kérdőívekre érkezett válaszok nagyon érdekesek és tanulságosak.
- Terjedelme?
- Kb. 100 oldal. Fő vonalakban ragaszkodunk a hagyományokhoz, de igyekszünk újat is adni.

-b.j.-

BALLAGÁS '88

A karon elterjedt a hír, hogy nem lesz Ballagóbál az idén. Erről és a ballagási rendezvényekről kérdeztem Palkovics Lászlót, a kari KISZ szervezet titkárát.

- Mi igaz ebből a hírből és egyáltalán hogy állnak a ballagás ügyei?

- A Kari Vezetőség múlt heti ülésén tárgyalta a ballagási rendezvényekkel kapcsolatos dolgokat, akkor kijelöltük a felelősöket az egyes rendezvényekhez. A KV úgy döntött, hogy gazdasági megfontolások miatt idén nem tervezünk Ballagó bált.

- Melyek ezek a "gazdasági megfontolások"?

- Eléggé összetettek. Egyik fő tényezője a KIPUFOGÓ. Ugy tűnik, hogy a KIPUFOGÓ-ból származó bevételek az újság előállításának költségeit is éppen hogy fedezni fogják. Korábban ugyanis ennek a bevételéből biztosították az anyagi fedezetét a ballagási rendezvényeknek, de 1988. január 1. óta a megváltozott árak miatt valószínűleg nem fogják. A tavaly előtti Ballagó bál tapasztalatai azt mutatják, hogy ezt rentábilisan megszervezni már akkor sem lehetett, hiszen a ballagó ötödévesektől nem lehet 150-200 Ft-ot elkérni egy meghívóért. A teljes költségek háromnegyedét /kb. 30.000 Ft-ot/ a KISZ-es költségvetés állta. Ha ehhez hozzáadod azt, hogy az adók miatt a zenekarok bérleti díja kb. másfél, kétszeresére növekedett, akkor azt hiszem, hogy idén ennél nagyobb veszteséget eredményezne, amit azonban nem bírunk el.

A tavaly elsőként szervezett Ballagó hajó tapasztalatai ennél is kedvezőtlenebbek.

- És mi a helyzet a többi ballagó rendezvény-nyel?

- A Ballagás május 20-án lesz, 12³⁰-kor, a K épület aulájában. A ballagóknak adott tarisznya és virág költségeit is a KISZ fedezi, ami hozzávetőlegesen 10-15 ezer forint. Ugyanennyibe kerül a május 19-én megrendezésre kerülő Vidám Ballagás is. Ugy tűnik, hogy a külön-eljárású keretből 10.000 Ft-ot kapunk a rendezvények finanszírozására, de ez a felmerülő költségek mintegy egynegyede. A ballagási meghívók elkészültek, a dékáni hivatal ezeket az ötödéveseknek elküldi. Ha valakinek többre van szüksége, a kari KISZ irodában 10 Ft-ért vásárolhat.

- Egy dologról nem beszéltél, a hagyományos ballagási ajándékkal mi a helyzet?

- Ennek költségei szintén a KISZ-t terhelik. Éppen ezért a KV úgy döntött, hogy az eddigi, mindenki által kapott /és egyre kevésbé szép/

korsók helyett idén csak a KISZ-tagoknak és az öt év alatt valamilyen szinten /tankör, kollégium, stb. szinten/ kiemelkedő munkát végzőknek fogjuk május 19-én este 20⁰⁰ órakor, a Vidám Ballagás után a Landler Színházban átadni. Erre minden érintett meghívót fog kapni. Az pedig, hogy mi lesz az ajándék, addig legyen titok.

- Miért csak a KISZ-tagok kapják ezt?

- Ennek is anyagi oka van, mivel mivel a KISZ költségvetéséből kell a költségeket fedezni, egyszerűen nincs annyi pénzünk, hogy minden hallgatónak vegyünk, de nem akarjuk veszni hagyni ezt a tradíciókat, így átmeneti megoldásként azt tartottuk etikusnak, ha a KISZ pénzből a KISZ tagjait ajándékozunk meg. De én bízom abban, hogy anyagi helyzetünk rendeződik és ezt a kérdést fel sem kell tenned legközelebb.

- 5 -

ROMÁN ÉLELMISZERSEGÉLY AZ NSZK-nak

Traian Plesca Románia bonni nagykövetségének tanácsosa/45/ - mint a hamburgi Der Spiegel írja - meglepte az NSZK külügyminisztériumát. Azt az ajánlatot tette, hogy „Románia dolgozó-i szeretnék kifejezésre juttatni szolidaritásukat” a nyugatnémet munkanélküliek iránt, és szívesen küldenének nekik ajándék élelmiszer-csomagokat. Ennek érdekében megkérte a minisztérium illetékes vezetőjét, Dieter Kastropot, hogy nevezzen meg valami intézményt, amelynek címére érkezhetnének az adományok. Kastrop „hüvösen fogadta” a nagylekű javaslatot, a nyomban értésére adta a román diplomatának, hogy a szövetségi köztársaságban senki sem éhezik, fázik, az élelmiszereket nem jegyre adják, a villanyáram felhasználását nem korlátozzák és az élelmiszerüzletek előtt az emberek nem állnak sorban. A nyugatnémet külügyi tisztviselő, aki tavaly decemberben Genscher külügyminiszterrel egyetemben siker nélkül próbálta rábeszélni Románia vezetőit, hogy a nehézségekkel küzdő ország népének, ezen belül a nemzeti kisebbségeknek az NSZK élelmiszersegélyeket küldjön, az öt felkereső román diplomatának egy tippet is adott. Eszerint jobban tenné, ha ajánlatát nem hozná nyilvánosságra, mert „a mi polgáraink önt cinikusnak tartanak.”

KB-hírek

KÖZGYŰLÉS

A Landler Jenő kollégium ez évi közgyűlését 1988 május 5-én /csütörtökön/ 19 órakor tartjuk. A program az új kollégiumi bizottság megválasztásából és az előző évi munkánk értékeléséből fog állni. Lehetőleg minél többen gyertek el, mivel a kollégium SZMSZ-e szerint a "közgyűlés csak akkor határozat és szavazóképes, ha a kollégium lakóinak 25%-a jelen van. Ellenkező esetben a közgyűlést újból össze kell hívni. Tehát mindenkit várunk a színházteremben esetleges gondjaival és problémáival együtt, amire ott talán választ is kaphat.

a Kollégiumi Bizottság

Kiváló KISZ munkáért emléklakett kitüntetést kapnak kapnak karunkról a következő hallgatók:

Illés Árpád
Tóth János
Sklánitz Antal
Juhász Csaba

Kiváló Szakmai-Tanulmányi Munkáért Emléklakett kitüntetést kapnak:

Donáth Zoltán
Barna Béla
Bogár Ákos
Kovács Levente

Az átadás időpontja: 1988. május 20.-án a kari ballagási ünnepségen a K épület aulájában.

Az Opel története II. 1907-1914

Az első népaútó

A drága luxusautókat a nagy darabszámot előállító gyárak üzleti féltékenységből betiltották. Mégis az olcsóbb, egyszerűbb autók, amelyek a középosztály számára is elérhetőek voltak, hiánycikké lettek. Egy 10-18 lóerős az Opel 1908-ban újítást tesz: A kocsit 8500 márkába kerül, ami csak fele annak, mint amennyit egy nagy négyülékes kocsiórt fizetni kellett. Nemsokára bekövetkezik a nagy előrelépés a híres "Doktorwagen"-nel. A 3950 márkás ár szenzációsan alacsony, a négyhengeres motor 8 lóerős teljesítménye a rossz utcákon is teljesen elegendő. A kocsit több technikai újdonsággal is rendelkezik. A levehető kerékkaszorú megkönnyíti a kerékcserét. Az autó építése azonban még teljesen kézzel történik. A kocsit alacsony ára ellenére kizárólag vidéki orvosok és ügyvédek vásárolták. Sok tulajdonos elégedettségét az üzemekbe küldött köszönőlevelekkel tanúsította.

Azonban elégedett lehet az ember az Opel sportsikereivel is. A gyári pilóta Jörns győzött a Semmering és a Mont Ventoux-n is. Az Opel-őrököz Wilhelm 1909-ben győzött a Heinrich herceg nagydíján is. Először alkalmazták az Opel-modelleken aerodinamikai újításokat. A "Torpedó" karosszériával az e-

gyész sárkányba bevezették az újítást. 1911-ben egy Opel győzött az "Orosz Császári Nagylégió", a "kinondhatatlanul siralmas orosz utóék ellenére".

A sok győzelem egyre több megrendelést hozott. Hogy a növekvő keresletnek eleget tudjon tenni, Opel egy új karosszéria építési módot vezetett be: az előregyártott felépítmények különböző motorokkal kombinálhatók lettek. 1911-ben az Opel-fivérek üzleti megfontolásból négyhengeres repülőgépmotorokat is elkezdnek gyártani. Ugyanakkor a mezőgazdaságban is új piacot szereztek meg: a lovak és az öregek lassanként háttérbe szorultak a motoros ekékkel szemben. Egy saját négyhengeres ekével az Opel 1911-ben az első mezőgazdasági gépgyártóvá lett. De ebben az évben a "Rüsselsheimieknek" egy fájdalmas eseménnyel is szembe kellett nézniük. Egy forró augusztusi éjszakán a gyár nagy része egy pusztító tűzvész martalékaává vált. Mindenekelőtt a varrógép-gyártó üzembész. Miután az egymilliomodik varrógépet legyártja a gyár, Opel megszünteti ezek gyártását. A gyár alapításának 50. évfordulójára, 1912-re felépül az új gyár Rüsselsheimben. Az ünnepségen megjelenik a nagyherceg is, akinek bemutatják a 100 lóerős új "álmohajót". A "Doktorwagen" sikere után egy új 12 lóerős modellt kezdenek gyártani, amelyet az első "népaútóknak" neveznek. Majd 1914-ben bemutatnak egy 1,4 literes autót, amely "Babácska" néven került be az autótörténelembe. A történelem hozott még egy számot: 3500-as darabszámmal az Opel a legnagyobb autógyár 1914-ben Németországban.

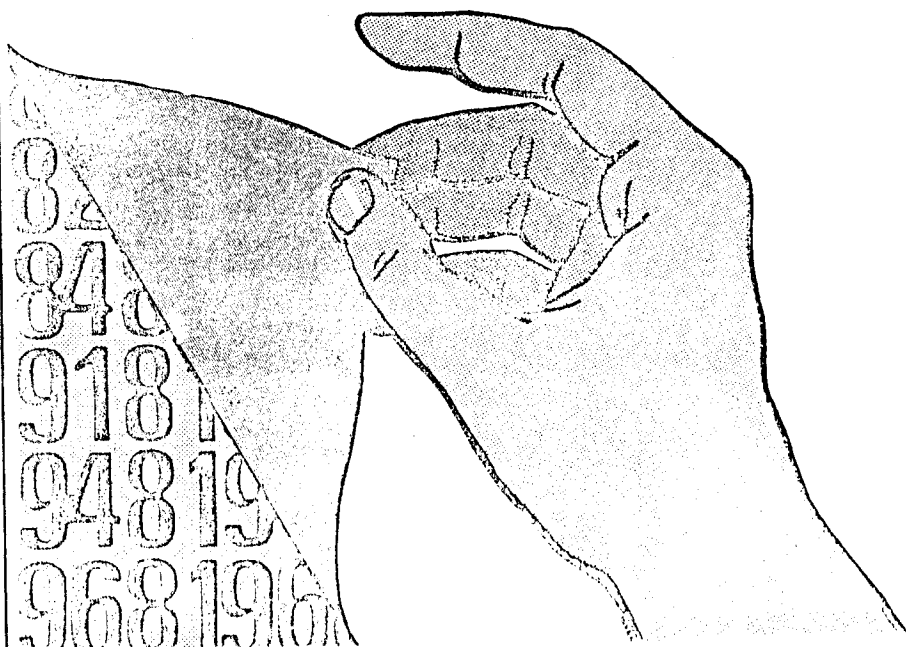
Svéhlak Csaba

KÖZHÍR

ADJ MAGYARSÁGOT A MAGYARNAK!

történelmi-politikai vetélkedő egyetemisták és főiskolások számára

A KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsa, a Művelődési Minisztérium, az Állami Ifjúsági és Sporthivatal valamint a História című folyóirat szerkesztősége „ADJ MAGYARSÁGOT A MAGYARNAK” címmel országos történelmi-politikai vetélkedő hirdet egyetemisták, főiskolások számára.

A vetélkedő témája:

Magyarország története, társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődése a XIX. század elejétől napjainkig.

A vetélkedőre bármely egyetem, főiskola hallgatóiból álló 3 fős csapatok nevezhetnek. (Több felsőoktatási intézmény közösen is indíthat csapatot.)

A NEVEZÉSI HATÁRIDŐ: 1988. május 15-ig.

A vetélkedő elődöntőire 1988. október 15-ig döntőjére 1988. november 30-ig kerül sor.

A vetélkedő győztese 80 000 Ft.

a második helyezett 50 000 Ft.

a harmadik helyezeti csapat 30 000 Ft értékű díjban részesül.

A vetélkedőre szóló nevezési lapok és részletes tájékoztatót valamennyi egyetem és főiskola KISZ-Bizottságán igényelhetők.

Aki tud, segítsen!

A közelmúltban több ezer külföldi állampolgár — első sorban erdélyi magyar — kért hazánkban letelepedési engedélyt. A körülmények folytán szülőföldjüket elhagyni kényszerülők számos nehézséggel néznek szembe belleszándékuk során. A sorsukkal való együttérzés, a segítő szándék indít bennünket arra, hogy az áttelepültek érdekében egyetemünkön gyűjtést kezdeményezzünk. Kérjük dolgozóinkat és hallgatóinkat, hogy adományozási szándékuk esetén egyénileg, vagy a szervezeti egységek bizalmijain, a tanuló körök titkárain keresztül adományukat 1988. május 5-ig juttassák el a BME szakszervezeti bizottságára (K. I. 43.) vagy a KISZ-bizottságra (K. I. 51.), ahonnan az adományokat együtt utaljuk át az e célra létesített alapra.

Budapest, 1988. április 12.

Dr. Barta György
pb-titkár
Orosz Csaba,
KISZ-titkár

Dr. Fodor Lajos
rektor
Dr. Kis Papp László
szb-titkár

Amint biztos észrevettétek egy próba számot tartotok a kezetekben. Szeretnénk ha elmondanátok róla a véleményeteket, hogy tetszik-e vagy nem. Ha valakinek lenne egy jobb elképzelése az újság külalakjáról nagyon szívesen várjuk, hogy elmondja nekünk péntek este 7-től a KISZ irodában.

Előre is köszönjük az észrevételeiteket

BUDAPEST

KÖZHÍR

Kiadja a BME KISZ és a Közlekedésmérnöki Kar KISZ szervezete

Felelős kiadó : Orosz Csaba

Felelős szerk.: Bebics János

Készítették: Zsolti, Csilla, papúr, Zsolti II.,

Józsi, Tamás és még sokan mások akik most nem értek rá. És még Andrea is segített.

Szeksztés minden péntek este 7-től a kollégiumban.